

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2644

Vragen van het lid **Buitenweg** (GroenLinks) aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over *het gescheiden uitzetten van ouders en kinderen* (ingezonden 16 augustus 2017).

Antwoord van Staatssecretaris **Dijkhoff** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 7 september 2017).

Vraag 1

Kent u het bericht «Armeense moeder uitgezet, kinderen nog in Nederland»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Is dit de eerste keer dat een ouder wordt uitgezet, met als gevolg dat zijn of haar kinderen zonder ouderlijk toezicht in Nederland alleen achterblijven? Zo nee, hoe vaak is dit eerder voorgekomen in de afgelopen kabinetsperiode?

Antwoord 2

Het uitgangspunt van het kabinet is dat wanneer een vreemdeling geen recht (meer) heeft op verblijf in Nederland, hij of zij Nederland moet verlaten. Dit geldt ook voor gezinnen met kinderen. Het vertrek uit Nederland betreft een eigen verantwoordelijkheid van het gezin. Om die reden staat vrijwillige of zelfstandige terugkeer voorop. De Nederlandse overheid ondersteunt het gezin hierbij met diverse maatregelen waarin, naast de Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V), de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) en een groot aantal ngo's een belangrijke rol spelen om gezinnen te ondersteunen en te begeleiden bij terugkeer. Wanneer een vreemdeling, ondanks de inzet op vrijwillig vertrek en de gesprekken die de DT&V met dat oogmerk voert, niet bereid is aan zijn terugkeer te werken, kan een traject van gedwongen vertrek aan de orde komen. Wanneer er sprake is van een gezin met kinderen, wordt daarbij zoveel mogelijk ingezet op terugkeer van het complete gezin. Gescheiden uitzettingen komen in de praktijk dan ook niet vaak voor. Uit het informatiesysteem van de DT&V kan niet worden herleid hoe vaak het in de afgelopen kabinetsperiode is voorgekomen dat een ouder wordt uitgezet en de kinderen achterblijven.

¹ <https://nos.nl/artikel/2187990-armeense-moeder-uitgezet-kinderen-nog-in-nederland.html>

Vraag 3

Kunt u beargumenteren hoe de handelwijze van de Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) in onderhavige zaak in lijn is met de verplichtingen van de Nederlandse overheid uit hoofde van artikel 9 van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK), waarin is bepaald dat kinderen slechts van hun ouders gescheiden mogen worden in het geval dit in het belang van het kind is? In welke mate is het belang van de betrokken kinderen in dit geval gediend bij de handelwijze van de DT&V? Is het belang van de kinderen in deze zaak überhaupt meegewogen? Zo ja, waaruit blijkt dat concreet?

Antwoord 3

Dit is voor alle betrokkenen een nare situatie. Meerdere rechters hebben deze zaak bekeken en allen kwamen tot hetzelfde oordeel. De Armeense mevrouw in kwestie heeft geen rechtmatig verblijf in Nederland en moest daarom het land verlaten. In 2009 viel dit besluit voor het eerst en sindsdien is bij nieuwe aanvragen het oordeel hetzelfde gebleven. De rechter heeft geoordeeld dat de Armeense autoriteiten de identiteit van de betrokken mevrouw hebben vastgesteld en dat de uitzetting kon doorgaan. Het belang van de betrokken kinderen is namelijk zowel bij het opleggen van de bewaringsmaatregel als gedurende de periode voorafgaand aan de uitzetting naar Armenië telkens meegewogen in de afwegingen die de DT&V heeft gemaakt. Telkens is benadrukt dat het van belang is dat de kinderen samen met hun moeder naar Armenië zouden terugkeren en dat het scheiden van moeder en kinderen niet wenselijk zou zijn. Aan betrokkene is alle ruimte geboden om haar kinderen op de dag dat zij zou vertrekken naar Schiphol te laten komen om gezamenlijk naar Armenië te reizen. De handelwijze van de DT&V is, ook volgens de rechter, niet in strijd met artikel 9 van het IVRK. De moeder heeft uiteindelijk zelf de keuze gemaakt om zonder haar kinderen naar Armenië te vertrekken.

Vraag 4

Vindt u, gelet op het feit dat de betrokken kinderen van elf en twaalf jaar oud al negen jaar in Nederland wonen en hier volledig geworteld zijn, dat het in lijn is met het IVRK dat deze kinderen door de uitzetting van hun moeder gedwongen worden huis en haard te verlaten en naar een land te gaan, waar ze zelf geen enkele binding mee hebben? Zo ja, waarom?

Antwoord 4

Het Nederlandse vreemdelingenbeleid houdt rekening met de positie van minderjarigen (zowel in gezinsverband als voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen), waarmee onder meer recht wordt gedaan aan het Kinderrechtenverdrag (IVRK). In zowel de asielprocedure als reguliere toelatingsprocedures heeft het belang van het kind een duidelijke plaats en dit komt tot uitdrukking in verschillende beleidskaders en in de wijze waarop procedures zijn ingericht waarbij kinderen betrokken zijn. Het belang van het kind wordt daarbij nadrukkelijk betrokken bij de belangenafweging in het licht van artikel 8 EVRM. Dat wil evenwel niet zeggen dat dit belang in de toelatingsprocedure dan ook altijd de doorslag behoef te geven ten aanzien van het verlenen van verblijf. Dat door langdurig verblijf in Nederland ontegenzeggelijk in meer of mindere mate worteling kan plaatsvinden, is ook geen grond om daarover anders te oordelen. Terugkeer naar het land van herkomst zal in veel gevallen niet eenvoudig zijn, maar hierin onderscheiden kinderen en ouders die hier al langere tijd hebben verbleven zich niet wezenlijk van andere vreemdelingen (waaronder kinderen) voor wie terugkeer aan de orde is. Het feit dat kinderen een bepaalde tijd in Nederland hebben doorgebracht, is geen reden tot vreemdelingenrechtelijke bescherming en het verlenen van verblijf.

Vraag 5

Welke acties onderneemt u zodra de betreffende kinderen zich melden en welke inspanningen verricht u om de betreffende moeder in Armenië te monitoren om eventuele hereniging nog mogelijk te maken?

Antwoord 5

De kinderen zijn gevonden. Ze verkeren in goede gezondheid en maken het naar omstandigheden goed. Nidos is daarbij in contact met de moeder in Armenië. Door de rechter is de voorlopige voogdij over deze kinderen toegewezen aan

Stichting Nidos. Nidos is gespecialiseerd in de opvang en begeleiding van alleenstaande minderjarige vreemdelingen. Nidos zal nu eerst een advies uitbrengen aan de Raad voor de Kinderbescherming over wat in het beste belang is van de kinderen. Dat zal de Raad voorleggen aan de rechter en de rechter beslist dan of er een noodzaak is om over te gaan tot een voogdijmaatregel. De DT&V zal in overleg met Nidos en de Raad voor de Kinderbescherming bezien op welke wijze de kinderen zo snel mogelijk en op een zorgvuldige wijze herenigd kunnen worden met hun moeder in Armenië.

Vraag 6

Acht u het mogelijk en wenselijk dat in de toekomst vaker kinderen en ouders gescheiden worden uitgezet? Zo ja, waarom?

Antwoord 6

Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 2 is het uitgangspunt om gezinnen met kinderen zoveel als mogelijk gezamenlijk uit te zetten. Als dit niet mogelijk is, bijvoorbeeld omdat de ouders daaraan niet meewerken, kan een gescheiden uitzetting in voorkomende gevallen in de rede liggen. Daarbij heeft het uiteraard de voorkeur om te zoeken naar een vorm van uitzetting waarbij de kinderen niet geheel zonder ouders in Nederland achterblijven.